

Tantárgy neve: Makroökonómia	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tanóra típusa: 1 óra előadás / 2 óra gyakorlat, összesen 4 óra az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): csoportfeladatok-csoportmunka	
A számonkérés módja: kollokvium / <u>évközi jegy</u> Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): csoportos vagy önálló feladat kidolgozása, prezentáció	
A tantárgy tantervi helye: 4 félév	
Előkövetelmények: Mikroökonómia	
Tantárgyleírás: A hallgatók alapvető összefüggéseket sajátítanak el a közgazdaságtan és azon belül a makroökonómia területéről. Az ismeretanyag közé tartozik többek között a makrogazdasági folyamatok (reál és jövedelemfolyamatok) megértése, a nemzetgazdasági teljesítmény mérésére alkalmas mutatók és főbb összetevőinek az elsajátítása. A jóléti és makrogazdasági mutatók kettőssége. A vállalati és a háztartási szektor gazdasági szerepe. Az állam gazdasági szerepvállalása, adók fajtái, a fiskális politika, az áru-, a munka- és a pénzpiac főbb jellemzőinek, eszközrendszerének a tárgyalása és olyan gazdasági problémák megértése, mint a munkanélküliség, infláció. Nyitott gazdaság főbb jellemzői, globalizáció. Fenntartható fejlődés és makrogazdasági növekedés kettőssége, környezettudatosság, energia hatékonyság szerepe a makrogazdaságban.	
Irodalom	
Kötelező irodalom: - William D. Nordhaus - Paul Anthony Samuelson (2021): Közgazdaságtan. Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest. ISBN: 9789630591607. - T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. Debreceni Egyetemi Kiadó. ISBN: 978 963 318 6220. Ajánlott irodalom: - Kerékgyártó György (2007): Makroökonómia mérnököknek és műszaki menedzsereknek. Műegyetemi Kiadó, Budapest. 2007. 9789634207924.	
Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek	
a) tudása - Ismeri a környezetvédelmi szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket. - Ismeri a közgazdaság- és környezet-gazdaságtan, projekt- és környezetmenedzsment fogalmát, eszközeit a környezetvédelem területén. - Ismeri az energiagazdálkodás alapjait, az energiatermelés lehetőségeit, annak előnyeit és hátrányait, a fenntartható fejlődés fogalmát és megvalósítási lehetőségeit. b) képességei - Képes környezeti hatásvizsgálatok végzésére és hatástanulmányok összeállításában történő részvételre. - Képes arra, hogy szakmailag szóban és írásban anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven kommunikáljon és szakmai tudását igény szerint folyamatosan fejlessze. - Képes a számára kijelölt feladatkör megismerése után a környezetvédelemmel kapcsolatos közigazgatási feladatok ellátására, hatósági feladatok elvégzésére. - Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniatűréssel rendelkezik. - Ismeretei alapján képes projektek, pályázatok megvalósításában, illetve ellenőrzésében részt venni.	

- Multidiszciplináris ismeretei révén alkalmas a mérnöki munkában való alkotó részvételre, képes alkalmazkodni a folyamatosan változó követelményekhez.
- Képes részt venni környezetvédelmi szakértői, tanácsadói, döntés-előkészítési munkában.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli a környezetvédelem társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a szakmájához kapcsolódó, de más területen tevékenykedő szakemberekkel való szakmai együttműködésre.
- Törekszik arra, hogy önképzéssel a tudását folyamatosan fejlessze és világról szerzett tudását frissen tartsa.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, így segítve fejlődésüket.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a társadalommal szemben a környezetvédelmi téren hozott döntéseiért.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.

Tantárgy felelőse: Dr. T. Kiss Judit

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. T. Kiss Judit

Tantárgy neve: Makroökonómia		Tantárgy kódja: MK3MAOKM04XX17	
Kredit: 4	Követelmény: évközi jegy		Tanszék: MMT
Óraszám: 1+2	Előkövetelmény: MK3MIOKM04KX17		
Tantárgyfelelős: Dr. T. Kiss Judit		Tantárgy oktatói: Dr. T. Kiss Judit	
HÉT	ELŐADÁS	GYAKORLAT	
1.	A makroökonómia alapfogalmai Ismétlő áttekintés, a közgazdaságtan célja, módszere, eszközei, makroökonómia és mikroökonómia, modellek a közgazdaságtanban. Alapvető fogalmak (reál és jövedelem-folyamatok, fogyasztás, megtakarítás, beruházás). A nemzetgazdaság szereplői, intézményei. A gazdasági szektorok. A szektorok kapcsolatainak színhelyei: a piacok (áru-, pénz-, tőke- és munkapiac).	Bevezető feladatok: A jövedelem felhasználása, a makrogazdasági körforgás.	
2.	Makrogazdasági mutatók, a teljesítmény mérése A makrogazdasági körforgás. A kibocsátás és a jövedelem. Árszínvonal, fogyasztási árindex. A gazdasági teljesítmény mérésének kérdései. A gazdaság teljesítményének mérése és mutatói. A GDP számításának néhány szabálya. Reál és nominális GDP, GDP- deflátor.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: A gazdaság teljesítményének mérése és mutatói.	
3.	Makrogazdasági kereslet - Az árupiac vizsgálata Kereslet és kínálat, piaci egyensúly. A fogyasztás és megtakarítás (fogyasztási és megtakarítási függvények) és a beruházások makrogazdasági összefüggései. Megtakarítási és beruházási motivációk. A beruházások keresleti göbéje. A megtakarítások és beruházások szerepe az árupiaci egyensúly kialakulásában.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: A fogyasztás, a megtakarítások (fogyasztási és megtakarítási függvények) és a beruházások makrogazdasági összefüggései. Az árupiaci egyensúly.	
4.	Állami szerepvállalás vizsgálata Gazdaságpolitika osztályozása, Kormányzati adóztatás és a közkiadások. A költségvetési politika hatása a makrogazdasági kibocsátásra. Az adómultiplikátor. Az adó- és a kiadásmultiplikátor együttes hatása. Multiplikátor a valóságban, a hatást tompító tényezők.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: esettanulmányok, Prezentációs lehetőség.	
5.	Nyitott gazdaság Kereslet és kínálat a nyitott gazdaságban, a tőke és az áruk nemzetközi áramlása. Nettó export és a külkereskedelmi mérleg. Árfolyamok, a reálárfolyam meghatározói. A nyitottság mérési lehetőségei.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Az adómultiplikátor. Az adó- és a kiadásmultiplikátor együttes hatása. Az adóztatás, adóteher vizsgálati és mérési lehetőségei.	
6.	A pénzpiac	Zárthelyi dolgozat I.	

	A pénzrendszer fejlődése. A modern pénz lényege, a pénz funkciói. Hitelműveletek és a Fisher-tétel. A kamatláb: a pénz ára (a reál- és a nominális kamatláb). A bankrendszer kialakulása és fejlődése. A modern gazdaságok bankrendszere. A pénzteremtés alapelvei.	
7.	Első rajzhét	
8.	A pénzpiac A pénzkiálat összetevői. A pénzkiálati függvény. A pénzkereslet indítékai, pénzkeresleti motívumok. Egyensúly a pénzpiacon: az LM görbe értelmezése.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Az árupiac egyensúlya. A nyitottság mérési lehetőségei. Esettanulmány vizsgálata, pénzügyi válságok elemzése. Prezentációs lehetőség.
9.	Az áru és a pénzpiac Az áru- és pénzpiac együttes egyensúlya, illusztrálása az IS-LM rendszerrel. A fiskális és a monetáris politika változásai és ezek kölcsönhatása az IS-LM rendszerrel illusztrálva.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Egyensúly a pénzpiacon: az LM görbe vizsgálata.
10.	Makrogazdasági kínálat - A munkapiac A munkapiac. A munkakínálat meghatározása, kínálati függvény. Gazdasági aktivitás és a munkanélküliség. A munkakereslet. Egyensúly a munkapiacon (rövidebb oldal elve). A munkapiac és az aggregált kínálat. Az aggregált kereslet és kínálati görbék elemzése.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Az áru- és pénzpiac együttes egyensúlya. Prezentációs lehetőség.
11.	Makrogazdasági problémák - A munkanélküliség A munkanélküliséggel kapcsolatos fogalmak. A munkanélküliség társadalmi-gazdasági hatásai, közgazdasági értelmezése (a kényszerű és önkéntes munkanélküliség), okai és fajtái (frikciós, strukturális és ciklikus munkanélküliség). A természetes munkanélküliség, a ciklikus munkanélküliség és a kibocsátás kapcsolata: Okun tapasztalati törvénye.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: A munkakínálat meghatározása, kínálati és keresleti függvény, egyensúly a munkapiacon. A lakosság felosztása a munkapiaci részvétel szerint.
12.	Infláció Az infláció fogalma, mérése (az árindexek), fokozatai, társadalmi költségei és fajtái (keresleti és kínálati infláció). Az inflációs rátát meghatározó tényezők: az inflációs várakozások, a ciklikus munkanélküliség és a kínálati sokkhatás (Phillips-görbe egyenlete).	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása, ismétlő feladatok megoldása. A lakosság felosztása a munkapiaci részvétel szerint. A munkanélküliség befolyásoló tényezői. Prezentációs lehetőség.
13.	Zárthelyi dolgozat II.	Zárthelyi dolgozat II.
14.	Második rajzhét	
KÖVETELMÉNYEK		

Az aláírás feltétele:

Részvétel a gyakorlatokon a TVSZ előírásai szerint. A kiadott team feladatok helyes megoldása.

Teljesítményértékelés, az érdemjegy megszerzésének feltétele:

- A zárthelyi dolgozatok és a team feladatok alapján kialakított jegy.

Tantárgy neve: Mikroökonómia		Tantárgy kódja: MK3MAOKM04XX17	
Kredit: 4	Követelmény: évközi jegy		Tanszék: MMT
Óraszám: 1+2	Előkövetelmény: MK3MIOKM04KX17		
Tantárgyfelelős: Dr. T. Kiss Judit		Tantárgy oktatói: Dr. T. Kiss Judit	
HÉT	ELŐADÁS	GYAKORLAT	
1.	A makroökonómia alapfogalmai Ismétlő áttekintés, a közgazdaságtan célja, módszere, eszközei, makroökonómia és mikroökonómia, modellek a közgazdaságtanban. Alapvető fogalmak (reál és jövedelem-folyamatok, fogyasztás, megtakarítás, beruházás). A nemzetgazdaság szereplői, intézményei. A gazdasági szektorok. A szektorok kapcsolatainak színhelyei: a piacok (áru-, pénz-, tőke- és munkapiac). Makrogazdasági mutatók, a teljesítmény mérése A makrogazdasági körforgás. A kibocsátás és a jövedelem. Árszínvonal, fogyasztási árindex. A gazdasági teljesítmény mérésének kérdései. A gazdaság teljesítményének mérése és mutatói. A GDP számításának néhány szabálya. Reál és nominális GDP, GDP- deflátor.	Bevezető feladatok: A jövedelem felhasználása, a makrogazdasági körforgás. A gazdaság teljesítményének mérése és mutatói.	
2.	Makrogazdasági kereslet - Az árupiac vizsgálata Kereslet és kínálat, piaci egyensúly. A fogyasztás és megtakarítás (fogyasztási és megtakarítási függvények) és a beruházások makrogazdasági összefüggései. Megtakarítási és beruházási motivációk. A beruházások keresleti görbéje. A megtakarítások és beruházások szerepe az árupiaci egyensúly kialakulásában. Állami szerepvállalás vizsgálata Gazdaságpolitika osztályozása, Kormányzati adóztatás és a közkiadások. A költségvetési politika hatása a makrogazdasági kibocsátásra. Az adómultiplikátor. Az adó- és a kiadásmultiplikátor együttes hatása. Multiplikátor a valóságban, a hatást tompító tényezők.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: A fogyasztás, a megtakarítások (fogyasztási és megtakarítási függvények) és a beruházások makrogazdasági összefüggései. Az árupiaci egyensúly.	
3.	Nyitott gazdaság Kereslet és kínálat a nyitott gazdaságban, a tőke és az áruk nemzetközi áramlása. Nettó export és a külkereskedelmi mérleg. Árfolyamok, a reálárfolyam meghatározói. A nyitottság mérési lehetőségei. A pénzpiac	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Az adómultiplikátor. Az adó- és a kiadásmultiplikátor együttes hatása. Az adóztatás, adóteher vizsgálati és mérési lehetőségei.	

	A pénzrendszer fejlődése. A modern pénz lényege, a pénz funkciói. Hitelműveletek és a Fisher-tétel. A kamatláb: a pénz ára (a reál- és a nominális kamatláb). A bankrendszer kialakulása és fejlődése. A modern gazdaságok bankrendszere. A pénzteremtés alapelvei.	
4.	A pénzpiac A pénzkínálat összetevői. A pénzkínálati függvény. A pénzkereslet indítékai, pénzkeresleti motívumok. Egyensúly a pénzpiacon: az LM görbe értelmezése. Makrogazdasági kínálat - A munkapiac A munkapiac. A munkakínálat meghatározása, kínálati függvény. Gazdasági aktivitás és a munkanélküliség. A munkakereslet. Egyensúly a munkapiacon (rövidebb oldal elve). A munkapiac és az aggregált kínálat. Az aggregált kereslet és kínálati görbék elemzése.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Az árupiac egyensúlya. A nyitottság mérési lehetőségei. Esettanulmány vizsgálata, pénzügyi válságok elemzése. Prezentációs lehetőség.
5.	Makrogazdasági problémák - A munkanélküliség A munkanélküliséggel kapcsolatos fogalmak. A munkanélküliség társadalmi-gazdasági hatásai, közgazdasági értelmezése (a kényszerű és önkéntes munkanélküliség), okai és fajtái (frikciós, strukturális és ciklikus munkanélküliség). A természetes munkanélküliség, a ciklikus munkanélküliség és a kibocsátás kapcsolata: Okun tapasztalati törvénye. Infláció Az infláció fogalma, mérése (az árindexek), fokozatai, társadalmi költségei és fajtái (keresleti és kínálati infláció). Az inflációs rátát meghatározó tényezők: az inflációs várakozások, a ciklikus munkanélküliség és a kínálati sokkhatás (Phillips-görbe egyenlete).	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: A munkakínálat meghatározása, kínálati és keresleti függvény, egyensúly a munkapiacon. A lakosság felosztása a munkapiaci részvétel szerint. A lakosság felosztása a munkapiaci részvétel szerint. A munkanélküliség befolyásoló tényezői. Prezentációs lehetőség.
6.	Zárthelyi dolgozat	Zárthelyi dolgozat
KÖVETELMÉNYEK		
Az aláírás feltétele: Részvétel a gyakorlatokon a TVSZ előírásai szerint. A kiadott team feladatok helyes megoldása.		
Teljesítményértékelés, az érdemjegy megszerzésének feltétele: - A zárthelyi dolgozatok és a team feladatok alapján kialakított jegy.		